

Hemen ez dago aparkatzerik!

Arazo galanta izaten da aparkaleku bat aurkitzea, eta horrek eraginda, ezinduentzako aparkalekuekin zenbait tranpa egiten dira. Gai hori abiapuntu, ariketa hauek egingo dituzu:

- Irratsaioaren gaiaz jabetzeko, lehen zatia entzun eta galderei erantzun.
- Irratsaio osoa entzun ondoren, esaldiak entzundakoarekin bat datozen edo ez adierazi.
- Testua irakurri eta galderei erantzun. Ondoren, komentatu erantzunak taldearen aurrean.

Zer da "ocupas motorizados"?

Irratsaio honetan "ocupas motorizados" izeneko mugimendu bati buruz arituko dira. Entzun aurretik, irakurri galderak eta erantzunak. Ondoren lehen zatia (55'') entzun, erantzun beheko galderei.

Nork osatzen du mugimendu hau?

- ☐ Beti motorrean ibiltzen diren "okupa" batzuek.
- ☐ Motorrak gustatzen zaizkien pertsona ezinduak.
- ☐ Ezgaitasun fisikoren bat duten pertsonak.

Eta zertarako sortu zen mugimendu hau?

- ☐ Mugitu ezin diren pertsonen eskubide guztiak aldarrikatzeko.
- ☐ Ezinduek motorrean ibiltzeko duten eskubidea aldarrikatzeko.
- ☐ Ezinduentzat gordetako aparkalekuen okupazioa salatzen.

<https://labur.eus/I5cY3>

euskadi
irratia

Ezinduentzako aparkalekuak aldarrikatzen

Orain irratsaio osoa entzun eta adierazi beheko esaldiak entzundakoarekin bat datozen edo ez.

	Egia	Gezurra
Erkudenek duela bi urtetik gorpildun aulkia behar du ibiltzeko.	☐	☐
Mugimendu honek arazoari aurre egiteko neurri batzuk hartzea ere bilatzen du	☐	☐
Udalak neurri zorrotzak hartu behar lituzkeela dio Erkudenek.	☐	☐
Erkudenen ustez, mingarria da jendearen meziprezua jasotzea.	☐	☐
Ezgaituek aparkatzeko txartelak Europako lege batek arautzen ditu.	☐	☐
Iruñean 600 aparkaleku jarri nahi dituzte ezinduentzat.	☐	☐
Onintzaren ustez ez da bidezkoa ezgaitasun fisikoa dutenei aparkalekuak kentzea.	☐	☐

Aparkalekuen erabilera okerrari aurre egiten

Irratsaioan Erkudenek zioen udalak neurriak hartu behar lituzkeela. Testu hau, Azpeitiko udalak hartu dituen neurriei buruzkoa da. Irakurri ondoren, erantzun galderak eta komentatu zure ikaskideekin.

I
ZENBURUA:

Bestelako arazoak nahikoak ez, eta elbarriek arazo handiak izaten dituzte euren ibilgailuak aparkatzeko. Baina, ez beraientzat gordetako aparkaleku kopurua urria delako, horiek gaizki erabiltzen direlako baizik. Azpeitian gaur egun 350 pertsona inguruk dute ezinduentzako txartela. Horietatik asko etxetik irten ezin diren adinekoak dira, eta ez dituzte aparkalekuak erabiltzen; "arazoa" da horien familiakoek "txartela aprobetxatzen dutela ezinduentzako tokietan aparkatzeko, eurek inongo ezintasunik ez duten arren", adierazi du udaleko gizarte zerbitzuetako Eurne Mendiak. Horrek ekarri duena da, praktikan, ezinduen aparkaleku horiek pribatuak bilakatzea, bakoitzaren etxe azpiko aparkalekua bakoitzarena bilakatzea.

Erabilera zuzenerako neurriak

Txartelaren erabilera txar horren ondorioz, ezinezkoa zen benetan behar zuenari zerbitzu on bat eman ahal izatea. Kexa asko jaso dute gizarte zerbitzuetan, eta ezindu fisikoen koordinakundeak ere kezka handia agertu izan du arazo honen aurrean. Horregatik, udalak ezinduen aparkaleku- txartelaren funtzionamendua arautzeko Udal Ordenantza onartu du. Aurrerantzean, beraz, aparkaleku-txartelaren titularrak gidabaimenik ez badu eta gidari-laguntzaile bat behar duen kasuetan, oro har, gehienez lau orduz aparkatu ahal izango du autoa elbarrientzako aparkalekuetan. Arrazoi batengatik denbora gehiago beharko balu, udaltzaiei eskatu beharko liekete baimena.

Ezintasuna duen pertsonak ibilgailua egunero beharko balu, medikuarengana, eskolara edo lanera joateko, ibilgailua hiru egunez mugitu gabe utzi ahal izango luke elbarrientzako aparkaleku toki batean; ondorengo 12 orduetan ezingo luke, ordea, berriz leku berean utzi ibilgailua. Txartelaren titularra den elbarriak gidabaimena balu eta gidari-laguntzailerik behar ez balu, honek ere hiru egunez utzi ahal izango luke autoa aparkaleku berean mugitu gabe. Aurreko kasuan bezala, honek ere ezingo luke ondorengo 12 orduetan leku berean berriro utzi autoa.

Zerbitzu ona helburu

Elbarriek zerbitzu hau jasotzeko dituzten txartelak fotokopiatu eta faltsutu egiten ditu hainbat herritarrek. Horregatik, Eusko Jaurlaritzak faltsutzen zailak diren txartel berriak atera ditu. Neurri hauekin udalak zehaztu egin nahi du benetan aparkalekuak behar dituzten elbarrien kopurua. Gaur egun 90 aparkaleku daude, eta berriak margotzen ari dira. Erabiltzaile-kopurua zehazten denean gehiagoren beharra ikusiz gero, gehiago margotuko dituzte, "baina benetan behar badira bakarrik, bestela gainerako herritarrei aparkatzeko espazioa murrizten zaie", dio Mendiak.

www.uztarria.eus web ataritik hartutako testua.

1. Zein dira herritarrek aparkalekuekin egiten dituzten erabilera txarrak?

2. Udalak eta Eusko Jaurlaritzak martxan jarri(ko) dituen zenbait neurri aipatzen dira testuan. Idatzi neurri horietako bi

3. Zer izenburu jarriko zenioke testuari?

1. Zure herrian gertatzen al da antzeko arazorik aparkalekuekin?
2. Arazoari aurre egiteko egokiak ikusten dituzu testuan azaldu niren neurriak? Beste neurririk bururatzen zaizu?

Erantzunak

Zer da "ocupas motorizados"?

- Nork osatzen du mugimendu hau?
- ☐ Ezgaitasun fisikoren bat duten pertsonak.
 - Eta zertarako sortu zen mugimendu hau?
 - ☐ Ezinduentzat gordetako aparkalekuen okupazioa salatzeke.

Aparkalekuen erabilera okerrari aurre egiten

1. Zein dira herritarrek aparkalekuekin egiten dituzten erabilera txarrak?
Ezinduen familiakoek txartela aprobetxatzen dute aparkatzeko, eurek ezintasunik ez izan arren.
Zenbaitek ezinduentzako txartelak fotokopiatu eta faltsutzen dituzte.
2. Udalak eta Eusko Jaurlaritzak martxan jarri(ko) dituen zenbait neurri aipatzen dira testuan. Idatzi neurri horietako bi gutxienez.
(Udal Ordenantza berriaren arabera, aparkaleku-txartelaren titularrak gidari-laguntzaile bat behar badu, gehienez lau orduz aparkatu ahal izango du autoa elbarrientzako aparkalekuetan, eta denbora gehiago behar izanez gero, baimena udaltzainari eskatu beharko dio.)
(Eusko Jaurlaritzak faltsutzen zailak diren txartel berriak atera ditu.)
3. Zer izenburu jarriko zenioke testuari? Jatorrizko testuaren izenburua: (Behar duenak eduki dezan.)

Ezinduentzako aparkalekuak aldarrikatzen

	Egia	Gezurra
Erkudene duela bi urtetik gorpildun aulkia behar du ibiltzeko.		☒
Mugimendu honek arazoari aurre egiteko neurri batzuk hartzea ere bilatzen du	☒	
Udalak neurri zorrotzak hartu behar lituzkeela dio Erkudene.	☒	
Erkudenen ustez, mingarria da jendearen meziprezua jasotzea.		☒
Ezgaituek aparkatzeko txartelak Europako lege batek arautzen ditu.	☒	
Iruñean 600 aparkaleku jarri nahi dituzte ezinduentzat.		☒
Onintzaren ustez ez da bidezkoa ezgaitasun fisikoa dutenei aparkalekuak kentzea.	☒	

Transkripzioa

NAGORE TELLERIA.- Beste kontu bat aipatu nahi dizuegu, dezente lurtarragoa. "Ocupas motorizados" izeneko mugimendu bat jarri dute martxan Iruñean. Sare sozialetan darabilten kontuaren izena da hori, eta elbarrientzako aparkalekuetan autoa uzten dutenak salatzeke jarri dute Iruñean.

Juan Larreak esklerosi anizkoitza du, eta bera hasi zen autoa ezgaitasun fisikoren bat dutenentzako gordetako toki horietan aparkatzen dutenen argazkiak ateratzen, sareetan zintzilikatzen, gero bere ingurukoak, eta hala, egunez egun erakusten ari dira Iruñean, ba auzo guztietan ari dela gertatzen parkingetako okupazio hori. Erkuden Txokarroekin hitz egin dugu. Berak gorpildun aulkia behar du ibiltzeko, duela lau urtetik. Gaitz arraro batek eragotzi dio ibiltzea, eta ezgaitasun fisikoa dutenen ibili elkartearen aritzen da mugitzeko arazoa dutenekin. Berak kontatu digu nola joan den salaketaren mugimendu hau indarra hartzen.

ERKUDEN TXOKARRO.- Ba ekimena nolabait berez eta modu ez antolatatu batean etorri da, ze azkenean, ezintasun bat daukazunean eguneroko gauza da, ez?, aparkatzeko tokirik ez aurkitzea edo. Eta orduan nolabait hasi ginen, bueno, hasi ginen batzuk sare sozialetan-eta argazkiak ateratzen: jo, gaur baita ere, gaur ez dakit zer, gaur, ze eguneroko gauza da. Eta orduan "Ocupas motorizados" sortu zen, nolabait gauza horiek salatzeke eta batez ere neurriak hartzeke, ez?

NAGORE TELLERIA.- Eta atera dituzuen argazki horietakoren batean, oker ez banaiz, udaltzainen argazkia ateratzen zen ez?

ERKUDEN TXOKARRO.- Bai, bai. Hori lagun batek bidali zidan niri. Eta justu osasun-etxearen aurrean baziren bi plaza bat, eta plaza horietako bat udaltzainak aparkatuta. Beti, beti, osea orokorrean, baino eskoletan eta osasun-zentroetan eta, beti aurkitzen duzu plaza baten bat okupatuta. Mugitzeko arazoak baldin badituzu, larrialdietara joan behar baduzu. Ba, pentsa justu plaza horiek okupatuta ikusten baldin badu(itu)zu, mingarria.

NAGORE TELLERIA.- Zer daukazu buruan? Udalari eskatzea zorrotzago jokatzeko eta neurri gehiago hartzeke edo buruan daukanari pribilegiatu batzuk zaretela mezu borobilan bat botatzea?

ERKUDEN TXOKARRO.- Ba, azkenean denetarik. Nik uste nolabait hori salatu behar dugu, bai ala bai. Udalak neurri zorrotzak hartu behar ditu kontu horretan. Eta bestalde, jende askok pentsatzen du pribilegiatu batzuk garesti txartel hori izateagatik, e. Hori onartu behar dute, bai ala bai. Eta nolabait, jendeak enpatia gehiago izan deza(n)la.

NAGORE TELLERIA.- Unai, zer esan dizute Iruñeko udaltzainek?

UNAI URREAGA.- Lehendabizi argitu digute desgaituentzat aparkatzeko txartelak udalek ematen dituztela, hori arautzen duen Europako lege bati jarraituz. Eta behin txartela izanda, Erkudene esaten zigan moduan, propio gordetako aparkalekuak erabiltzeko modua izaten dute txartel horien titularrek. Eta Iruñean zenbat dauden? Ba 600 plaza inguru. Asko edo gutxi ote diren? Ba norberak ondorioak atera ditzan esango dugu, lur-azalekoak eta lurpekoak kontuan izanda Iruñean 71.000 aparkaleku inguru daudela eta horietatik 600 daude gordeta desgaitasunen (ezgaitasunen) bat duten pertsonentzat.

NAGORE TELLERIA.- Eta gero herri bakoitzak gobernatzen ditu txartelak. Arantxa, Onintza, zuek egunerokoa ze irudipen daukazue?

ONINTZA ENBEITA.- Beti, batzuetan gai hauekin pentsatzen dut behar dugula norbaitek halakoak egitea guk esateko guk ez dugula inoiz holakorik egiten, ezta? Eta egia da: nik ez dut inoiz aniztasuna, aniztasun funtzionala daukaten pertsonen lekuan aparkatzen, iruditzen zaidalako injustua dela. Injustua dela Erkudene esan dituen arrazoi guztiengatik, benetan aparkaleku horiek badaude behar dutelako direla. Eta beste alde batetik pentsatzen dut azkenean, aniztasun funtzionalen bat daukaten pertsonak gure lantokietan ere beti desberdinak dira, markatuta daude. Eta ez diegu ematen bizitza normalerako aukerarik, seinalatuta daude, ez dakit, ez ditugu gure artean bere horretan onartzen eta gainera, aparkalekuak ere kendu egin behar dizkiegu? Ez dakit! Injustua iruditzen zait.